

SLOVENSKI NAROD

Iznajma vsak dan popolna, izvzemati nedelje in prazniki. — inseratni do 50 pesč. vrt 4 Din 2, do 100 vrt 4 Din 2.50, od 100 do 200 vrt 4 Din 3, resti inseratni pesč. vrt 4 Din 4. — Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12. za iznosnostino Din 25. Reklamni se ne vracajo.

UVEDNITVO IN UPRAVNITVO
LJUBLJANA, Knafeje ulica 8, telef. 21-22, 21-23, 21-24, 21-25 in 21-26

Pedrušnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telef. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon 68; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101.

Poštna uranilnica v Ljubljani št. 19.361.

Nevarnost vladne krize na Dunaju:

Avstrija na važnem preokretu?

Zahteva nekaterih ministrov, da se ukinijo zakoni proti narodnim socialistom in socialnim demokratom, je spravila avstrijske klerikalce v hudo zadrgo

Dunaj, 22. decembra r. V političnih krogih so razsirjene alarmante vesti o sporih, ki so nastali v vladi in ki utegnijo izzvati krizo Schuschniggove vlade. V vladi se že delj časa vodi za kulisiama huda borba med konzervativnim klerikalnim krihom in med naprednjimi nacionalno usmerjenimi elementi, ki se zavzemajo za iskren sporazum z Nemčijo. To skupino vodita minister Horstenu in državni podstajnik za zunanje zadeve dr. Schmidt, o katerem trde, da se je po svojem nedavnem obisku v Berlinu popularna spreobrnile. Dočim je bil poprej odločen zagovornik autoritativnega avstrijskega režima, se sedaj naenkrat postal vnet zagovornik tesnješega zbljanja z Nemčijo. Podpirajo ga tudi avstrijski nemško-nacionalni krog, ki smatrajo, da bi Avstrija pod protektoratom Nemčije dosegla mnogo ugodnejši gospodarski in politični položaj, kakor pa ga ima sedaj pod protektoratom Italije, ko je samo orodje v rokah italijanske diplomacije in predstavlja drobiž, s katerim misli Italija plačati svoje račune. Zagovorniki zbljanja z Nemčijo opozarjajo tudi na to, da bi se morala Avstrija pod patronanco Nemčije mnogo

laže sporazumi državami Male antante, kar je za gospodarski razvoj Avstrije, zlasti avstrijske industrije življenskega pomena. Sedaj se mora Avstrija tudi v tem pogledu pokoriti diktatu Rima, ki zaradi svojih političnih ciljev ovira zbljanje z državami Male antante in onemogoča dokončno ureditev Podunavja.

Ta spor pa je postal očiten, ko je sedaj nastalo vprašanje, ali naj se svoječasno proti narodnim socialistom in marksistom izdani zakoni podaljšajo. Ti zakoni, ki zabranjujejo vsako politično delovanje izven Schuschniggove patriotske fronte, potečejo koncem tegu meseca. Klerikalni konzervativni krog, ki vidijo v obnovi narodno socialističnega pokreta in socialno-demokratske stranke veliko nevarnost za svoj prestiž, zahtevajo, da se ti zakoni brez izjeme podaljšajo. Zagovorniki zbljanja z Nemčijo pa smatrajo, da je za iskren sporazum neobhodno, potrebno, da se zopet dovoli politična organizacija in delovanje avstrijskim narodnim socialistom, ki naj tvorijo most za dokončni sporazum in resnično zbljanje z Nemčijo. Kot protutež proti njihovim morebitnim preagresivnim na-

meram bi lahko služila obnovljena socialno demokratska stranka, ki bi skupno s klerikalci vedno lahko ustvarila potrebno večino. Na drugi strani pa naglašajo, da je neodvisnost in samostojnost Avstrije sedaj ni več nobene nevarnosti, ko je nemška vlada že ponovno dala svečane izjave, da ne more biti več gorova o »anslusu«.

O tem vprašanju je sinoči razpravljala vlada na seji ministrskega sveta. Kakor se doznavata je bila ta seja, ki je trajala pozno v noč, zelo burna. Minister Horstenu, podstajnik dr. Schmidt in še nekateri drugi ministri so zagrozili s takojšnjo ostavko, če se zakoni, naperjeni proti narodnim socialistom, ne ukinijo. Klerikalno kriho vlade pa je zahtevalo, da se morajo ti zakoni podaljšati najmanj še za eno leto. Poleg tega so zagovorniki zbljanja z Nemčijo zahtevali obsežno politično amnestijo. Schuschnigg se je tem zahtevam protivil in je sejo prekinil. Oba krila vlade sta imela nato svoja ločena posvetovanja. Se le čez eno uro se je seja nadaljevala. Schuschnigg je popustil v toliko, da je predlagal kompromisno rešitev. Imenovan je bil poseben odbor, ki naj to vprašanje podrobno

prouči in stavi svoje predloge. Schuschnigg sam predlaga, naj bi se ustvaril izhod iz te kritične situacije na ta način, da bi se omenjeni zakoni zaenkrat podaljšali samo do konca februarja. To svojo zahtevo utemeljuje s tem, da so v zimski dobi najbolj kritični časi zaradi večje nezaposlenosti, kar bi nasprotnikom režima omogočilo uspešno agitacijo.

V klerikalnih krogih vlada zaradi tega spora veliko razburjenje, ker se zavedajo, da bi vsaka spremembra dosedanja politike napram avstrijskim narodnim socialistom pomenila silno oslabitev sedanjega režima ter da bi na koncu zmagal dosedanja opozicija, zlasti še, ker narodni socialisti v Avstriji ne izključujejo sodelovanja s socialnimi demokratimi. Spričo takega položaja je opažati v avstrijskih klerikalnih krogih veliko neravnost in vse kaže, da bodo božični prazniki v znaku skrajne napetosti. V dunajskih političnih krogih so tudi razširjene vesti, ki jih vladni krog sičer zanikajo, da Berlin odločno pritiška in zahteva, da se da avstrijskim narodnim socialistom popola svoboda za njihovo politično delovanje.

Papež Pij XI. v nezavesti Bolezen se je naglo poslabšala in postaja vedno bolj kritična

Rim, 22. decembra, r. Zdravstveno stanje sv. očeta se je znova poslabšalo, tako da so zdravniki v resnih skrbih. Dvakrat zaporedoma se je včeraj onesvistil. Zdravniki so mu zabranili, da bi zapustil posteljo. Vsi božični sprejemni v Vatikanu so odpovedani in papež tudi ne bo imel običajnega božičnega negotovora, marveč bo samo izdal pisemo poslanico, ki jo je sestavil kardinal Pacelli. Iz Berlina sta bila sinoči telefonično pozvana dva zdravnika specjalista. Službeno poročilo o bolezni pape-

ža doslej ni bilo izdano, toda v poučnih krogih zatrjujejo, da je bolezen zelo resna.

Rim, 22. decembra, AA. Pontifikalna poslanica, ki jo sv. oče navadno prebera v kardinalskem kolegiju, bo objavljena letos v listih. Poslanica bo prečital sam sv. oče iz postelje. Poslanica bo krajša od običajnih vsakoletnih in bo sv. oče omenil vse mednarodne dogodke tega leta. Poslanica bo izvenela kot najvišji klic za mir na svetu.

Naloge Male antante Francoski list o pomenu Antunesovega poseta v Parizu

Pariz, 22. decembra, AA. Bivanje ministra Antonesca v Parizu je dalo povod listom, da se očita, da so se odnosi med Francijo in državami Male zveze zelo zboljšali. »Agence Economique« piše, da so se vezi med Francijo in Jugoslavijo in Češkoslovaško zelo zboljšale ob obiskih Purića in Osuskega Delbosu, ko je bil Antonescu v Parizu.

»Temps« objavlja uvodnik o Srednji Evropi List se zelo zavzema za zbljanje med Poljsko in Češkoslovaško, ker bi to bilo zelo koristno za obe državi in tudi za Malo antanto. Gleda Male antante pravilno list, da so vse tri države enako zainte-

resiane v borbi proti revizionizmu. Gospodarski in zemljepisni položaj vseh treh držav je sicer različen, vendar pa je zanje najvažnejše, da si skupaj zavarujejo svojo varnost. Temeljna misel tega članka je: »Skupna akcija teh treh držav mora logično daleč prekoraciči samo tisto nevarnost, ki jo predstavlja madžarska revizionistična kampanja.« »Temps« že zaključuje svoj članek: »Sporazumi, ki vežejo Češkoslovaško, Jugoslavijo in Rumunijo, morajo dobiti splošni pomen, da bi se ti sporazumi mogli nato vplesti v splošni načrt sporazuma, ki bi imel za cilj trajno organizacijo miru.«

Evropska desničarska fronta? Francoski desničarji za tesnejše zbljanje s Hitlerjevo Nemčijo — Berlinski upi

Berlin 22. decembra, tr. Berlinski tisk komentira, da ga je imel na nedeljskem kongresu novo osnovane francoske desničarske stranke voditelj razpušcene desničarske organizacije »Ognjeni križ« polkovnik De la Roque. V svojem govoru se je zavzemal za strnitev vseh desničarskih organizacij ne samo v Franciji, marveč v vsej Evropi, da bi se tako strnila evropska protiboljeviška fronta. V zvezi z njegovo zahtevno, naj Francija takoj odpove pakt s Sovjetsko Rusijo in isče sporazuma z Nemčijo in Italijo, komentirajo nemški listi tudi nedavni obisk francoskih desničarskih industrijcev in časopisnih magnatov z direktorjem »Matina« Marcelom Knechtem na čelu, ki so delj časa mudili v Berlinu ter imeli razgovore z zastopniki nemške vlade in z vodilnimi člani nemške narodno socialistične stranke. V teh razgovorih so se zavzemali za tesnejše sodelovanje med Francijo in Nemčijo. Nemški listi sodijo, da bi ugotvilo

400 žrtev potresa v Ameriki
Newyork, 22. decembra, AA. Havas: Po vseh »Associated Press« se izvira, da je bilo izpod ruševin mesta San Vincente in San Salvadorju doslej izkopanih 400 trupel. Einsteinova žena umrla
London, 22. decembra, AA. (Reuter) Iz Princetonova (New Jersey) poročajo, da je tamkaj umrla po dolgi in hudi bolezni ga, Elza Einsteinova, žena slavnega učenjaka in teoreta relativnosti teorije.

Mirovna pogajanja med Baski in Francom

Ob posredovanju Rdečega križa so se delegati oba strank sestali na krovu angleškega rušilca

Pariz, 22. decembra, z. Potrjuje se, da so med baskiško vlado in generalom Francom v teku pogajanja za ukinitev sovražnosti. Predlog zato izhaja s strani mednarodnega Rdečega križa, ki je predlagal, naj bi se vsaj za božične praznike ustavile sovražnosti in sklenilo premrje. Ob posredovanju Rdečega križa je nato prišlo najprvo do pogajanj za izmenjavo talcev, ki jih je skupno okrog 2 tisoč. Včeraj so se v Saint Jean de Luz sestali na krovu angleškega rušilca zastopniki mednarodnega Rdečega križa, zastopniki baskiške vlade in trije delegati generala Franca. Pogajanja so še v teku, kadar pa se že širijo vesti, da ni izključeno, da bo general Franco z baskiško vlado sklenil separatni mir, da bi na ta

način okreplil svoj položaj pred Madridom. Izid pogajanj pričakujejo z veliko napeto stjo.

Poročila z bojišč

Madrid, 22. decembra, AA. Havas: Vojno ministrstvo je objavilo snoči ob 21:30: Naredi nacionalistično letalstvo na osrednjem frontu in pri Somosieru in Aranjuze niso imeli nobenih uspehov. Republikansko letalstvo je izvršilo več izvidniških poletov nad sovražnimi položaji. Nacionalisti so na več krajih napadli toda brez uspeha. Baskiško letalstvo je bombardiralo sovražne postojanke pri Heriatiju. Mnogi nacionalistični vojaki je zbežalo v baskiške vrste.

200 rudarjev ubitih Grozna nesreča v indijskem rudniku

London, 22. decembra, tr. Iz Bombaja poročajo o strahoviti nesreči, ki se je pripetila v rudniku Kadhanagar v Indiji. V rovu, v katerem je bilo započlenih 200 rudarjev, je nastala eksplozija treskavega plina. Utinek je bil strahovit. Rov se je popolnoma sesul in je bil pod ruševinami pokopan v vseh 200 rudarjev. Ker so bili tudi v ostalih rovih vsed eksplozije pokvarjeni ventilatorji, so je tudi v sosednih rovih zadržalo več rudarjev, ostali pa so

se le s težavo rešili. Uvezena reševalna akcija je ostala brez uspeha. Predno so se dokopali do zasutih rudarjev, so bili že vsi mrtvi. Le eden je še kazal znake življenja, toda ko so ga spravili iz rova, je umrl. Nesreča je izvzvala med rudarji, ki so povečani domačini, veliko paniko in nihče noč več na delo v rov. Prepričani so, da je to maščevanje bogov, ker dopuščajo, da tuje ropajo zemeljske zakte.

Velesile priznale aneksijo Abesinije

Rim, 22. decembra, z. Uradno objavlja, da sta znoči prisia k grofu Cianu angleški veleposlanik in francoski odpravnik k poslov in mu sporočila, da sta njuni vladi spremeniли svoji poslanstvi v Addis Abebi v generalna konzulata. Grof Ciano je izjavil svoje zadovoljstvo, posebno angleškemu veleposlaniku in francoskemu odpravniku poslov.

Washington, 22. decembra, AA. Havas: Uradno se objavlja, da bo ameriška vlada poslala konzula v Addis Abebo, kar bi istočasno ponosil tudi priznanje aneksije Abesinije po Italiji.

Veselje v Rimu

Rim, 22. decembra, z. Vest o priznanju aneksije Abesinije s strani Francije in Anglije je izvzala v italijanski javnosti veliko zadovoljstvo. Listi pozdravljajo ta korak kot znak popuščanja evropske napetosti in priznajo od tega tesnejše zbljanje med zapadnimi velesili in Italijo.

Pariški komentarji

Pariz, 22. decembra, z. Današnji listi načlajo, da predstavlja priznanje italijanskega imperija s strani Francije in Anglije najvažnejši diplomatski dogodek v Evropi. To bo tvorilo izhodišče nove evropske politike in bo po sodbi listov dovedlo do zopetnega zbljanja med Italijo, Francijo in Anglijo. Joure trdi, da je Delbos silik k temu koraku, ker pričakuje, da se bo na ta način napetost v Evropi znatno zmanjšala. To tako omogočila rešitev najbolj preteč problemov, pri katerih igra zadeva Španijo glavno vlogo. Blum je dal na to kralj svoj pristanek šele v zadnjem trenutku, ko je izvedel, da je angleška vlada že sprejela sličen sklep. V pariških krogih so predpričani, da bo na ta način abesinska zadeva še pred pribojnim sestankom sveta DN meseca januarja odstavljena z dnevnega reda.

Carib, 22. decembra. Beograd 10, Pariz 30.325, London 31.36, Newyork 436.125, Bruselj 78.55, Milan 22.925, Amsterdam 238.26, Berlin 176, Dunaj 79.75 — 81.30, Praga 15.20, Varšava 88, Bukarešta 3.26.

Politični obzornik

Kulturno edinstvo

Iz Kranja nam pišejo: Na naši gimnaziji obstaja od šolskih oblasti dovoljeno dijaško društvo »Jugoslovane«, ki deluje v smislu načela, ki si jih je postavilo in ki so jih odobrili tudi šolske oblasti. Deluje pod strogom nadzorstvom teh oblasti in se lepo razvija. Kar veselje je gledati, kako se v tem društvu naša učnača se mladina navdušuje za vse, kar dobro in lepo, pred vsem pa za vse, kar mora biti sveto vsakemu pravemu rodoljubu in državljanu kraljevine Jugoslavije. Od vsakega svojega novega člena zahleva društvo, da podpiše s svojo častno besedo izjavo, da je za kulturno edinstvo. Človek bi mislil, da je to prav in reči in da ne bo nikogar, ki bi se radi tega razburjal. Kaj še! Skerbec-Sabotijev: »Gorenje« je radi te izjave, ki jo podpisujejo člani »Jugoslovana« ves iz sebe in še že v dveh številkah, v zadnjem celo v uvodniku proti ubremenju dijaškemu društvu »Jugoslovana« ter pluje pri tem celo na pokojnega dr. Janeza Evangelista Kreka, češ da so njegove izjave o narodnem edinstvu imeli samo »propagandistični značaj.« E. vuk dr. Štrukljev menja, a čudi nikad! Star način na vsega vredno, obenam pa mečjo vse v imenu katoliške vere gnojnico in blato na osele, ki so zagnile »zločine«, da so dale iz slovenskih učbenikov »odstranili celostranske stike — Franca Jožeta.

Obzorova robota

»Obzor« je na glasu, da je glavni njegov posel, da politično spletka. Ako le more, napravi s svojimi intrigami kako zmešljavo in zgago. In če se mu je kdaj usedel na lim in se dal zavesti, si zadovoljno mane roke, se sneže v pest in že mu blodi po glavi kaka nova spletka. Dolgo časa je igral vlog mentorja dr. Mačka in nekakša poklicnega pooblaščenega tolmača njegovih idej. Vse doletje, dokler mu ni dr. Maček na ustju svojega glasila pošteno izprasil kozuh in ga postavil v kot, kamo spada. Sedaj se je star spletka spravil na JNS in bi rad to odložil svoje kukačino jajce. Pravi, da je opazil v vrhovih JNS velika nesoglasja: na eni strani so baje dr. Kramer in njegovi somišljenci, na drugi strani pa Pera Živkovič, Jovan Banjanin, dr. Pero Zec in Milan Božič. To drugo skupino podpira tudi Juraj Demetrovič s svojimi somišljenci, dočim se senator dr. Angeljelinovič s svojimi pristali nagibljive bolj na dr.

ZA BOZIC BO V KINU SLOGI SMEHA IN KROHOTA, DA BO VSE POKALO!

Kmetska burka boljša kot lani
»Zenske štrajkajoč je letos
»WEISBERREGIMENT«

Ženske vladajo!

Dve dramski novosti

Seminov „Atentat“ in Hamikov „Repoštev“

Ljubljana, 22. decembra
Zeleno trdi, reakcionarni, čeprav še mladi in ministri so bili že bližini ustreljeni v glavo pred svojo vilo ob gozdnih cesti. Radikalna opozicionalna stranka je imela pravkar bližu gozdu političen shod, na katerem je tudi načinči glavnih tajnik stranke. Avgust Bergmann v svojem strasnumu govoru izrekel željo, da bi bilo ministra najbolje ubiti. Tajnik se je s shoda vrnil domov v mesto po cesti, skozi gozd in mejo ministrov vile, čeprav ga je Liza, mlada žena že neštejetrak prošila, naj ne hodi endi, če da je gozd za vodilne osebe stranke silno nevaren.

Ni je poslušal in zdaj je razumljivo, da je celo radikalna stranka prepričana, da je ministru ustrežil Bergmann. Pozivlja ga telefonično, naj nemudoma izgine preko meje. Toda tajnik je nedolžen in za umor sploh nesposoben, skrajno rahločuten mož, saj bi niti nobene živalce ne mogel ubiti, nikar pa ustreliti Elsouka. Radikalni napovedovalci pa pripovedujevedno več indicijev, ki se kakor mreža zgrinjajo okoli Bergmannova.

Ta politični borec, politički agitator, izgublja edanje bolj svoje žive, saj uvideva, da mu bo nemogoče dokazati nedolžnost. Ob njem pa pada v vedno večji obup žena Liza. Vsak korak zunaj na stopnicah, prihod pismone, hrup na cesti, piščalki polieistov, ki love nekega drugega morileca (mladega fanta, ki je pravkar umoril svoja dekle), kriki ljudi... vse jima stopnjuje strah do groze in drugega. Končno prizna strahopetno trepetajočemu možu žena Liza, da je ona ustrelila ministra, da se je s tem resila njeve erotične trpanje in njegovih izseljevanj. Izdačati mu je morala vse tajnosti radikalne stranke.

Minister je bil oni faktor, ki je potom radikalne stranke naklonil Bergmannu tajniški službi, zakaj minister je predsednik radikalov izbrat dogovorjeno politično komedijo in je le tajnik Bergmann tisti idealni osel, ki je jeman politično borbo za sveto borbo načel in značajev. Da se zaključi ta prebjedko satirična pojščina tragikomedija z dvojnim samomorom je čisto naravno vesna na odru.

Skrajno napela, živec bijajoča drama, duhovito in spretno napisana ter tehnično zelo zanimiva, ima le ta nedostatek, da je razpotegnjena na tri dejanja, ko bi zadostalo eno samo. Zahteva le dvoje velikih igralcev in pri nas sta jo z močnimi vtiškom zaigrala gg. Mira Danilova in Ivan Levar tako, da sta žela mnogo toplega priznanja.

P O Z O R!

Ako hočete pred prazniki imeti v svoji trgovini velik promet, oponozite takoj občinstvo nase z inseratom v našem listu, ker uspeh ne more izostati. Posebno velik uspeh bodo imeli inserati v božični številki našega lista, ki izide v zelo povečani nakladi in ostane v rokah čitalcev 4 dni. Naročite oglaš takoj pri upravi, ker jih sprejemata samo do 23. t. m. zvečer.

15 let Esperantskega kluba

Ljubljana, 22. decembra

Tiho in skromno delajo naši esperantisti, toda pozitivno in uspešno. Vsako leto, meseca decembra, prirejajo tudi takozvani »Zamenjivočev« v spomin obletnice rojstva avtorja esperanta. Letos je bila ta proslava zdržana s petnajstletnim obstoja in posebej posvečena esperantski knjigi. Vršili se je v soboto 19. t. m. v manjšem obsegu v lokalnu »Klub« esperantistov na Cankarjevem nabrežju st. 7. Brez posebnega poziva in reklame se je zbral lepo število članstva, navzadni so bili tudi letošnji tečajniki in nekaj gostov.

Proslavo je otvoril predsednik kluba g. Jože Kozlevčar s kratkim nagovorom, pevci so zapeli himno, bilo je par posrednih delamencij in govorov. G. Kozlevčar je nato orisal delovanje kluba tekom 15 let. Iz njegovega govorja posmemamo, da je bilo to delo ogromno in vsespolno konstantno. Koristilo ni le našim esperantistom, ampak v veliki meri in prvi vrsti naši ljubljani ter vsemu slovenskemu narodu.

Kotliko truda in znoja je nakopičenega v raznih člankih, predavanjih, tečajih in prireditvah! Nikoli tega javnost ne bo dovolj cenila. Kotliko borb, samopremagovanja in žrtv je zahtevalo to tih in idealno delo naših pionirjev. Klub je pripravil v tem kratkem času slovenske učne knjige, par slovnici, slovar in klijuc, izdal nekaj brošur, Hlapca Jerneja. Njegovi člani so prevedli že precej propagandnih prospektov za naš tujski promet, pa tudi zelo značilne znamenke brošure v esperantu so izdele iz Ljubljane. Naš radio je potom esperanto pokazal svetu slovensko literaturo in pesem, pokazal lepote naših krajev in naravna bogastva naše zemlje. Z desetletnico in zadnjim esperantskim kongresom pa je klub pokazal, da je sposoben tekmovati v aranžiranju z vsemi drugo organizacijo.

To bi bil le zelo kratak izvleček ogromnih naporov naših esperantistov.

Sedaj klub deluje v svojem lastnem lokalnu, ki si ga je z velikimi tržavami in trudem prav idealno uredil. Nabiabil si je lastni inventar, bogato knjižnico in pestro čitalnico. Svojemu članstvu nudi vse ugodnosti. V lokalnu se vrše tudi tečaji osnovnih organizacij.

Klub želimo še obito uspehat!

ZA BOZIC BO V KINU SLOGI SMEHA IN KROHOTA, DA BO VSE POKALO!

Kmetska burka boljša kot lani
»Zenske štrajkajoč je letos
»WEISBERREGIMENT«

»WEISBERREGIMENT«

katerimi lahko predlagajo najboljšo delo. Pri izgajanju najljubših hrastov pa so zgodili tudi domačini, natančno občinski knežje in vlastniki. Dale naprej je le počasno. Po dva do tri dni podpirata dva delavca en hrast. Izkopati morata zelo globoko in dolgo jasno, zaradi debelih kořenov.

Legitimacie za vozne olajšave

Ljubljana, 21. decembra

Od direkcije državnih železnic v Ljubljani smo prejeli sledeni dopis: Pri naročanju legitimacij in kuponov za vozne ugodnosti v smislu »Uredbe« odnosno »občega pravilnika o voznih olajšavah« objavljenega v Službenih novinah 156 – XXXVIII. od 10. VII. 1936 se dogaja, da razne nepravilnosti, ki povzročajo nepotrebitno pisarenje in vratjanje seznamov ter onemogočajo pravočasno izstavitev zahtevanih legitimacij odnosno kuponov.

Glavne nepravilnosti so: 1. Prosilci zahtevajo legitimacije odnosno kupone neposredno od železniške direkcije namesto pravilno potom urada, ki izdaje prejemke. 2. Prosilci odnosno seznam mora podnijeti in pravilnost potrditi neposredno nadrejeni starešini, ne pa da starešina – prosilci samemu sebi notri in podnese naročilo. 3. Seznam se sestavlja skupno za aktivne, upokojence in družinske žane, namesto za

vnakoga posebej. Prosilci je torej poseben seznam za aktívne, poseben seznam za sposeben za aktívne, poseben seznam za sposeben. 4. V seznamih se ne označuje rodinških odnosov: – žena, bdi, sin. Pri seznamih se ne vpijuje starost, pri katerih ne do so navedene, da žive v skupnem gospodinjstvu in da jih prosilci popolnoma vadjuje.

5. Prosilci – aktivni uslužnenci, katerim je veljavnost starši legitimacij izteka z letom 1936, nakazujejo za nove legitimacije samo 10.– Din naročilo 28.– Din. 6. Upokojenci in družinske žane, katerim je veljavnost starši legitimacij izteka z letom 1936, nakazujejo za nove legitimacije samo 10.– Din in 2.– Din za kupon namesto pravilno 20.– Din. kolikor stane nova legitimacija s kuponom vred. 7. Nekatere prosilci pošiljajo markice ali pa nakazujejo denar za njih (izdelki) železniški direkciji, kar je nepravilno. Markice je potreben izdati uradu, kateri izplačuje prejemke, ker predstojnik tega urada nadaljuje veljavnost legitimacij za leto 1937. 8. Cel kupon za kontrolo 24 potovani stane 2 Din, a ne vsako potovanje. 9. Prosilci ne navajajo krstno ime in potožljivo skupino, v kateri se nahaja ali pa se je pred upokojitvijo nahaja. Denar je nakazati istočasno, ko se poslije naročilo. Načeli priporočati bi bilo, da prilagajo prosilci seznamu za izstavitev legitimacij in kuponov odrezke ročnih nakaznic odnosno unutri kot potrdilo o plačanem znesku.

Ormož, dne 20. dec.

Danes: Torek, 22. decembra katoličana: Zenon, Zvezdana.

DANASNE PRIREDITVE:

Kino Matja: Maheradžina tijubezen.

Kino Siega: Dubarry.

Kino Union: Taras Bulja.

Recitalski večer pesnika g. Pavla Golje ob 20. v mal filharmonični dvorani.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 43, Trnkoček ded. Mesni trg 4, Ustar, Šelenburgova ulica 7.

Konj ubil 12letnega dečka

Ormož, dne 20. dec.

Te dni, ko so se vracali osnovnošolski otroci domov, se je zgodila v Središču ob Dravi nesreča, ki je terjala življenje 12letnega učenca Zadravca iz Obreža. Pred neko hišo je stal s parom konj v prežen voz. Predmetno konj se je približala skupino učencev. Deček Zadravec je potegnil konja za rep, nakar se je konj splašil in v vso silo brnil s kopitom dečka v glavo od zadaj in mu je prebil, da je obležal nezavest. Drugi otroci so hitro obvestili bližnje ljudi, ki so hoteli nesrečnemu dečku nuditi prvo pomoč, toda bilo je že prepozno. Nesrečni Zadravec je izdihnil na mestu, ne da bi se zavedel.

Ivanuša Katarina iz Loperšča, ki se je vracala iz paromline, je naložila mrtvega otroka in ga odpeljala na Zadravcev dom. Lahko si mislimo, kako so nesrečni starši sprehajali tragično premiuglega sina! Tudi drugi učenec, ki je stal v neposredni bližini Zadravca, je dobil lahko telesno poškodbo na nogi.

Krvida pri tej nesreči ne zadene nikogar. Učiteljstvo po solah venomer opozarja učence, kako naj hodijo v solo in domov. V enaki meri pa bi moral posvečati skrb otrokom tudi starši in drugi odgovorni činitelji.

Iz Ptuja

Slava ponotircev. V soboto je imel takojšnji ponotirski polbataljon svojo slavo Sv. Nikolja. Blagoslovitev kolača se je prileča ob 10. v vojašnici. Gg. častniki so sprejemali pri vhodu gosti iz mesta ter jih odvedli v dvorano, kjer se je vršila svečanost. Za pravoslavne je opravil obred prota iz Maribora, za katolike pa oo. kapucin. Slave se je udeležil številno civilno prebivalstvo, med drugim tudi sreski načelnik g. dr. Vidic in mestni načelnik g. dr. Remec. Domacin, komandan mesta major Manojlović je imel na vojaki lep patriotičen nagovor, v katerem je tudi označil vojakom pomen puškovske slave. V svojem govoru se je tudi spominjal blagopokojnega Vitezkega kralja, katerega spomin so navzoči počastili s trikratnim slava vzklikom. Ob koncu govoru je komandan pozval vse navzoče, da vzkliknejo trikratno živo našemu mlademu vladarju NJ. Vel. kralju Petru II. Po svečanosti so bili gostje povabljeni na zakusko v oficirsko čitalnico, kjer se je zvečer vršil prijeten družabni večer.

Zahteve naših trgovskih nastavljencev. V Ptuju se je pred kratkim ustanovila podružnica Zveze privatnih nameščencev Jugoslavije. Na ustanovnem sestanku so nameščenci v resoluci med drugim zahtevali popoln nedeljski počit. Zahtevali so tudi, da se zakon o pokojinskem zavarovanju privatnih nameščencev razširi na vso državo in da se ukazoni tudi obvezno zavarovanje za vse trgovske nameščence.

Zivilni trg se je zadnje dni spremnil v pravi smreči gozd. Kmetje iz okolice so pripeljali več smrek, katerim cene so se precej primerne, zato bo tudi mogoče, da jih spravijo vse v denar.

Lepo vreme je nastopilo zadnje dni. Solnce prav toplo sije in vse kaže, da za praznike ne bo smuke, katero tako žejemo priskrbojati naši smučarji. V nedeljo je bilo izredno toplo in je postal zelo živahnno v mestu.

Novo avtobusno progo namerava otvoriti poštna uprava s 1. aprilom 1937. Avtobus bi stalno dnevno vozil na proggi Ptuj-Haloze-Ptuj. Z uvedbo te avtobusne proge bo zelo ustrezeno našim Halozam, pa tudi meščanom, ki imajo svoje vinogradske izročeni sodišča.

Občinske zadeve. V petek se je vršila javna občinska seja, na kateri je predsednik dr. Remec poročal o prevezetu poslov občine Breg, ki se je priključil mestu. Dajše je poročal, da je minister pošt in telegraf izdal dovoljenje za otvoritev avtobusne proge v Haloze. K bi začela obravnavati s 1. aprilom 1937. O socijalni akciji za brezposelne in revete je poročal, da je v toliko uspeha, da bo dana možnost, obdravati za božič vetrje število revetev in brezposelnih in da se bo čez zimo odprijava javna kuhanja. Po potrebi se bo odprti tudi ogrevalnica. V odboru za tuški promet je bilo delegiranih več mestnih svetnikov. Meroškuskemu uradu je bila zavrnjena zahteva po vrnitvi stroškov za uslužbenca, pri žigosanju voz in mer pri privatnih

– Delež na dobičku mestnega električnega podjetja. Na zadnji seji občinskega odbora v Studencih je bil sprejet predlog, da posle občina mestnemu električnemu podjetju v Mariboru pršoči za udeležbo studenške občine pri čistem dobičku električnega podjetja, saj razširjuje vsoletno električno omrežje vsako leto v svojem okoliku za 30.000 dinarjev, ki je potem last mestnega električnega podjetja.

Govorce o zagonečni smerti

Zidan most, 20. decembra

Te dni se je raznesla po Zidancem mostu zlostvena vest, da je bila žena pretrgala nit življenja 17letnemu mladenciču Taškarju Stanku, sinu železniškega čuvanja na Zidanem mostu.

Pokojni je bil manj nadarjen. Kakor nam zatrjujejo, se je mudri pretekli teden v vadbi Straže nad Rimskimi toplicami. Med potjo se je prehladil. Ko je prišel do življajnice 547, kjer je tudi stanoval, je legel v posteljo. Dobil je pljučnico. Nenadoma pa je bruhnil kri in izdihnil. K mrtiju je bil pokojen banovinski zdravnik g. dr. Karel Matko iz Radeč, ki ni mogel drugega ugovoriti. Kakor smrt.

Med ljudstvom pa je nastala govorica, da je pokojni Stanko umrl načelne smrti. Po zavodu komisija, ki so jo tvorili zastopniki sreskega načelstva iz Laškega in dr. Matko, ki je pokojnega obdušival, ni mogla zaenkrat ugotoviti nikakih znakov zastrupljenja. Kakor je bila razširjena govorica. Mladencičovo drobovje in glava pa sta bila poslana zagrebški kliniki v preiskavo.

Ob tej prilici naj omenimo, da so se raznele povedi krite smrti pokojnega mladenciča med domačimi najazlicnejšimi govorico, ki pa bodo morda kakor običajno le plod prebjedne fantazije.

N A Z E N I T O V A N J S K E M P O T O V A N J U

Mladi zakončata na ženitovanjem potovanju in sedta v restavraciji. On poetično: Zdaj sva končno ena oseba.

Ona praktično: Da, dragoc, teda obedi zaroči s dva.

Iz nočnega lokala v zapor

Ljublj

Najlepša mojstrovina slovitega režisera tvores „Epi-zode“, „Maskarade“ i. t. d. Walter Reisch je s tem filmom prekosil samega sebe — to bodo dokazale

SILHUETE V KINU UNIONU

BOŽIČNI SPOROČI

DNEVNE VESTI

Češi izdelajo jugoslovenski film. Češoslovaški državni filmski svet je sklenil dati 250.000 Din podpore in potrebe krede iz svoje filmske banke, da se izdelo jugoslovenski film v našem jeziku, z našim režiserjem, našimi igralci in našimi glasbenimi motivi.

Konkursi in prisilne poravnave. Državo industrije in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za čas od 1. do 15. decembra naslednjo statistiko: Otvorjeni konkursi v dravski in savski banovini po 1. v dunavski 2. Beograd, Zemun, Pančeva 2, razglašene prisilne poravnave izven konkursa: v dravski in dunavski banovini po 1. v savski 2. Beograd, Zemun, Pančeva 1; končana konkurna postopanja: v dravski primorski in dunavski banovini po 1. v savski 3. v dravski 2. v moravski 4. Beograd, Zemun, Pančeva 4. Potrjene prisilne poravnave v zetki 1. v savski 2.

Podražitev kruha v Zagrebu. Kakor ljubljanski so tudi zagreški peki podražili kruh s tem, da so zmanjšali žemljin in štruce, dočim je ostala cena neizprenemljena. Mestno poglavstvo jih je sicer podražitev prenovovalo, bankska uprava je pa nihov pritožbi ustreljala.

Nove zračne proge preko naše države. Na temelju nedavno sklenjene zrakoplovne konvencije med Nemčijo in Grčijo bo nemški družba zrakoplovstva Lufthansa vzdrževala naslednje zračne proge: Štekkat tedensko v obeh smereh Berlin—Zemun, ali Sofija—Solin—Atene—otok Rod.

KINO
TEL. 27-30 **SLOGA**
Fenomenalna sopranistka Gitta Alpar v razkošni opereti
DUBARRY

MATICA
Svetovni vijolinški virtuož Vasa Příhoda
MAHARADZINA LJUBEZEN
Gustav Diesl, Isa Miranda, Attila Hörbiger

UNION
Prekrasni film po Gogoljevem romanu
TARAS BULJBA
Harry Baur — Danielle Darrieux
Pridstane ob 16. 12. v 21. ure

Nov uspeh ljubljanske Gerardine Katnjkove. 16letno ljubljanskano Gerardino Katnjkovo in njen izredni igralski talent smo spoznali v filmu »Irena«. Po tem uspehu jo je sprejelo v službo filmsko podjetje »Bavaria« za dva nova filma. Zdaj nastopa v prvem filmu kot partnerica znamenega pevca Benjaminja G. glja.

Mladinski odsek SPD priredil skupno s planinskim odsekom Ferijalnega saveza smučarski tečaj za svoje člane in članice in sicer ločeno. Člane Mladinskoga odseka bo vodil smučki učitelj g. Vučnik. Članice pa posebna smučka učiteljica. Tečaj se bo vršil od 3. do 9. januarja 1937. Udeleženci se bodo zbirali na določenem mestu v Ljubljani ter nato odšli pod vodstvom smučkega učitelja v ljubljansko okolico, kjer bodo prejeli teoretičen in praktičen pouk v smučanju. Prijave za tečaje mora sprejeti pisanina SPD na Aleksandrovi cesti 4/1 na kasneje do 31. decembra 1936. Članice mla- dinškega odseka čaka se posebno presenečenje in sicer jih bo načelnica ga. Draganova peljala na celodnevni izlet v okolico Ljubljane, dne 4. januarja 1937. Udeleženke se morajo prijaviti v pisarni SPD do 2. januarja 1937. Smučarski tečaji in izleti so za člane mla- dinškega odseka SPD brezplačni. Madi planinci in planinice poslužite se ugodne prilike. Upamo, da bo o Božiču dovolj snega, da se bodo mogli tečaji vršiti.

Na cesti Novo mesto — Ljubljana je bilo izgubljeno avtomobilsko kolo. Nejdete naj ga odda proti nagrad: Cigliec. Mestni trg 11-1, Ljubljana.

Na 40 straneh najdete točno in pregledno urejene programe vseh domačih in tujih radijskih oddajnih postaj, potročila in alike iz radijskega, gledališkega in filmskega sveta, edinstveno operno prilogo in v nadaljevanjih dve znameniti deli: napeto pisano razpravo dr. Waldemarja Wasilevskoga »Telepatija in jasnovidstvo« in senzacionalni roman »500«. Novelata številka prinaša poleg omenjenih stalnih prispevkov, še nadaljnje važnejše članke in povesti: Tri nova leta, maio šale za resne ljudi, novelata vočilo radijskega naročnika, novosti iz ljubljanskega gledališča: Zupan v skriplih, skok v drama, »Na ledeni plošči v ljubljanski drami, slovo primadone mariborskega gledališča gd. Pavle Udovčeve, studio psihografologa Kar-maha »Kako se na podlagi rokopisa prekuje življenska pot«, Kaj se izve iz filmkih ateljejev, Lil Dagover ve za skrivnost mladost in lepote in fotokotiček. V prilogi »Po opernem svetu« sta izšla točna, za radijske naročnike posebej prijeljena, izvlečka oper: Oto Nicolai: Vesela žena Windsorske in de Fala: Vida breve. Raznovrstni drobi, šale in slike dopolnjujejo deli lista. V programskega delu lista opozarjamо zlasti na sporedne kratkovačne oddajne postaj, ki jih najde lahko samo v »Našem Valcu«. »Naš val« izhaja vsako soboto v Ljubljani. Me-seca naročnina 12 Din.

Vreme. Vremenski napovedi pravi, da bo megleno, mrzlo vreme. Včeraj je značila najvišja temperatura v Splitu 14. v Skopju 9. v Sarajevu 6. v Zagrebu. Mariboru in Beogradu 5. v Ljubljani 1. Davi je kazal barometer v Ljubljani 776.4. temperatura je značala -3.4.

Patrona mu je eksplodirala. Iz Vnajnarjev so včeraj prepeljali v ljubljansko bolničko 22letnega posetenstvenika sina Ivana Jancarja. Fant je dočna nekje iztaknil staro patrono in jel razbijati po njej. Patrona pa mu je v rokah eksplodirala in mu hudo razmesnila obe roki. Nesreča s stariji patronami so pogoste in vsi opominili ne zadežejo. V bolničko so spravili davi tudi 19letnega pekarskega pomočnika Ivana Ozorevca, stanujočega v Koležijski ulici. Ponoči mu je spodrsnjilo po stopnici, da je padel in si złomil desno nogo. Dočna na Vodovodni cesti je padel tudi 38letni sinček brusarca Alojz Ljubičič in se pobil po glavi ter živolu. 38letni ruder Fuante Markovič je Hrastnik pa se je v rovu po nešreči vsekaj v levo roko in si ranil kost.

Zakonska tragedija se je odigrala v nedeljo zvečer v Petrovgradu, kjer je Dosa Uroš s pomočjo svoje 18letne hčerke Ružice ubila svojega pimača moža Živana. Z možem sta bila že dva tedna spriča. Žena se zagovarja, da je mož napadel in da ga je ubila v silobranu.

Uboj iz ljubocumnosti. V nedeljo zvečer je kmet Zorič v Klokočeviku pri Brodu usrečil Andrijo Mareja, na katerega je bil usredom. Strejal je dvakrat in ga obakrat zadel v trebuh, da je bil takoj mrtev.

Pod vlek je skoril. V bližnji želiezniški postajalični Kakanji v Bosni je skoril v nedeljo pod vlek Avdo Emrič iz Maglaja. Obtekal je na prog ves razmeščen.

Na cesti Novo mesto — Ljubljana je bilo izgubljeno avtomobilsko kolo. Nejdete naj ga odda proti nagrad: Cigliec. Mestni trg 11-1, Ljubljana.

Iz Ljubljane

—lj Hudo so se urezali Vičani, Šišenčani in Dravejci in Moščanci vred, ko so bili prepričani, da bodo dobili po priključku k mestu kar naenkrat lepše ulice in ceste. To se je pokazalo zlasti jeseni in pozimi, ko je nastalo vlažno vreme. Ulice v predmestjih naravnost tonejo v blatu, ki se preliva čez in čez in ga sploh ni mogoče zaježiti, tako da sili celo do hiš. Prav nobenih skrbni si ne dela mestna občina tudi glede hodnikov, tam namreč kjer so ali so bili že od poprave, na novo urejene itak ni mogoče misiliti. Ljudje na Viču mesajo ilovico z blatom bolj kakor so jo kedaj po-preje, v Šiški stope luže čez ulico, v Dravljah se sploh nihče ne zmeni za posipanje, celo ne za ureditev najvažnejših prehodov, v Mostah pa se tudi pogrezajo do glezjev v mastno brozgo. Toda kako naj misijo na izboljšanje zunaj, ko vladajo približno enake razmere celo v središču mesta samega, kjer so bolj stranske ulice, ki jih pa tudi uporabljajo številni ljudje, pogrenejne v čedalje večje blato. Čudno, toliko teh stvari je v neredu, občina pa vendarle zahteva red in sicer popoln red pri plačevanju vseh davkov in dajatev.

—lj Na stavbiči za univerzitetno knjižnico vozijo že delj časa vozniki iz bližnjih gramozornih jam v Stepanji vasi v celih kolonom pesek in gramoz. Plačan dobe za voz tega materijala po 18 Din, kar je sicer mal zaslužek, toda vsekakor prenizko odškodnina, da se pomisli kako daleč mora vozniček voziti in kako je živina sprehana od 6. zjutraj do 5. popoldne, če na-pravi dnevno 4-5 tur. Primerena bi bila pač plača po 24 Din za voz.

—lj Priljiva pesv. Po razglasu mostnega poglavarstva, ki je nalepljen po mestu, morajo lastniki in rejniki pesv v Ljubljani prijaviti mestnemu poglavarstvu brez razlike vse pse, tudi čuvajo in mladiči, ki se nahajajo na ozemju mestne občine ljubljanske in sicer v naslednjem vremenu redno po začetničah rodbinskega imena: 1.) A. B. C. C. D. E. F. in G. dne 4., 5., 7., 8. januarja 1937; 2.) H. I. J. K. in L dne 9., 11., 12., 13. in 15. januarja 1937; 3.) M. N. O. P. in R dne 16., 18., 19. in 20. januarja 1937; 4.) S. S. T. U. V. in W dne 22., 23. in 26. januarja 1937; 5.) Z in Z event. zamudnik dne 27., 28. in 30. januarja 1937. Prijava pesv je treba izvršiti v zgoraj navedenih dneh usteno in sicer od 9. do 12. ure pri mestnem poglavarstvu. Ljubljanska ulica št. 1. II., kjer je treba plačati tudi pač znak za leto 1937. v znesku 100 Din za vsekoga pesv. Podrobna določila so razvidna z lepkov.

—lj Novi radijski naročniki, sporodičite svoj naslov upravi tedenske ilustrirane revije za radio, gledališče in film »Naš Val«, Ljubljana, Knafljeva ulica 5, da vam pošlje pravkar izšlo številko. »Naš Val« je najbolj pestrata ilustrirana revija,

—lj Trgovine bodo na splošno željo za-prte ves dan 25., 26. in 27. t. m. Občinstvo se radi tega naproša, da si pravčasno na-tasti življenske potrebité, zlasti speciale-rjavo in delikatesno blago. Združenje tr-gevcev.

—lj V Ljubljani neovirano delajo. V tem mesecu jih se ni oviral slabo vreme. Tudi prejšnje mesece so delali brez večjih ovriv. Letošnja jesen je bila izmed vseh zadnjih leta najugodnejša za regulacijske dela. Nekoliko težav pa imajo s slabimi te-renom na desnem bregu. Ker je zdaj naj-krajši dan, delajo samo po 8 ur na dan. Delo med mostom in zapornico bo po-vsem končano pozimi, čeprav je zdaj za-posleni nekoliko manj delavcev, aki jim ne bo prekrali računov prehod mraz. Za-radi samega snega pa jim medna ne bo treba ustaviti dela, dočim zima navadno ni tako deževna, da bi voda narasta nad normalo.

—lj Pletenine, trikotaža, perilo, »Pri-bore, Tyršova cesta 9.

—lj Pevski zbor Glasbene Matice ima drevi ob 20. uri važno pevsko vajo vsega zobra.

—lj Recitacijski večer Pavla Golie. Dre-vi ob 20. ob v malih Filharmoničnih dvoranach recitacijski večer našega znanega mladi-nškega pisatelja in pesnika ravnatelja dra-me g. Pavla Golie, ki bo rečunal nekaj pesmi iz svoje baš danes izšle knjige »Pesni«. Pri dogovoru »načnjave« pisarja bo sodeloval tudi publicist g. Jože Vlmar.

—lj Združenje brivcev in frizerjev v Ljubljani sporoča cenjenemu občinstvu ka-kor tudi svojim članom, da bodo brivnice in česalni saloni za božične praznike od-prati samo na Stefanov dan in 26. t. m. od pol 8. do 12. ure, na božični dan in 25. t. m. in v nedeljo dne 27. t. m. pa ves dan zaprti. — Predsedstvo.

—lj Taborsko Silvestrovjanje, ki naj vas pod devizo »Srneč« res v smehu uvede v novo leto 1937 bo v vseh prostorih doma na Taboru. Ze sedaj je pripravljen obšren in sila pester, ter zanimiv sporod. Akro-bati, prvovalni telovadci, muzikantje pev-či, in še mnogi komični nastopi izbrani moži vam jamčijo, da se boste vsaj ta večer lahko res neprisiljeno zabavili. Če to-rej želite »s mehom v novo leto« — pri-dite na Silvestrova na Tabor.

—lj ZA BOŽIČNO MIZO
IZBORNA VINA IZ KRALJEV BREGA
V VINARNI KAJFEZ

—lj Za fanta se je postavila. Micka G je znamenljiva ljubljanska lahkotvaka, ki je vedno rada v vseh družbi, zlasti v gostilni. Predsnočnjej se ji je pridružil mlajši moški, s katerim sta zavila v nočno gostilno v Šiki. Tam pa je spremjevalec naletel na svoje nasprotnike, s katerimi se je po-novno sprl. Tedaj pa je vstala tudi Micka, ki ima naznan zek in je oštela nasprotnike fanta, da je komaj kaj ostalo od njih. Bila je že precej vijenčana in je v jezi raz-bila tudi nekaj ſip. S fantom sta nato po-begnili iz gostilne in odšli v Kolodvorsko ulico v kavarno, kjer pa je bila Micka že enkrat tako bojevitno razpoložena, da se je nimogrede znašla v neki pretepski družbi.

—lj Za pismene odgovore glede malih oglašev je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

—lj RAZNO

in se takoj tuji sama zravšala. Micko so slednjič odpeljali s policijskim avtom in zapor.

—lj Zarnice so razbijali, v Sokolski ulici pred telovadničem Sokola II, so te dni metalni neznamci v občinstvu kamjenje in snežne kepe ter žarno co razbili. Mladiči so bili čedno občeni, starci pa 18 do 20 let in so bili najbrž hudi in seve sodljenje nasprotniki sokolstva. Pobalne zaseduje policija.

—lj Prijavljene tativne. Iz podstrelja hiš-je št. 1 v Cigaletovi ulici je nekdo odnesel dne 11. jan. ročni kovč vreden 140 Din. Kovč je bil last dr. F. Kandareta. V pri-tluju iste hiše pa je najbrž isti storlec odnesel na skolo gostilnčarko Ane Simmice 40 garnitur jedilnega orodja, hišnici Albini Skrbarjevi na dve rjahi. Iz več gostilne Svetelj v Bohoricevici ulici je neznanec odpeljal 600 Din vredno kolo, last Karla Billa. V Matorskoi ulici 21 se je nekdo splazil v stanovanje Berle Frece ter ukral v skupni vrednosti 600 Din.

—lj Društvo »Skrb za mladino« priredilo božično obdarivanje v letošnjem letu v sreda 23. t. m. ob 18. na Taboru v gornji levu dvorani. Poleg obdarovanje se vabijo tudi stare mladine.

Iz Celja

—lj Razmere na delovnem trgu. Pri celjski božici dela se je od 11. do 20. t. m. na novo prijavilo 111 brezposelnih, delo je bilo ponujeno za 8 oseb, izvršena sta bili 2 po-sredovanji, odpotovalo je 19, odpadlo pa 41 oseb. Dne 20. t. m. je ostalo v evidenci 608 brezposelnih (480 moških in 218 ženskih) nasproti 649 (436 moških in 213 ženskih) dne 10. t. m. Delo dobijo: 2 hlapec, po 1 krojač, čevljar in krojač, po 2 zasebni ku-harici in delki, po 1 kuharica za Sarajevo in Valjevo ter po 1 natakarica in po-vezna.

—lj Članski sestanek JNS za Celje in okolico bo v sreda 23. t. m. ob 20. v Celjskem domu. Poročilo bo nadarjen poslanec g. Ivan Prekorček. Clanstvo je vabljeno, da se udeleži sestanka v čim večjem številu.

—lj Umrl je v nedeljo v Celju v starosti 75 let ga. Franja Bergmannova, roj. Roblekova, vodova po znaniem žalskem zdravniku dr. Mihi Bergmannu in posetenica v Zalcu, mati odvetnikove soprove ge. Ele Kalanovev v Celju. Plemeniti narodni in predni ženi bodi ohranjen časten spomin. vojcem naše iskrivo sožal!

—lj V celjskih bolnicah je umrl v ponedeljek 11-letni sin progovnega delavca Frane Skakic ob Sv. Miklavžu pri Laškem.

—lj Čeljske pekare bodo 25. in 26. t. m. zaprte, v nedeljo 27. t. m. pa bodo imel ekipodol zoper svež kruh in pecivo.

Občni zbor SK Ilirije

Klub je letos prvič izdal lepo tiskano poročilo, da s tem poudari 25 letnico svojega obstoja

Ljubljana, 22. decembra
SK Ilirija, eden največjih sportnih klubov v državi, je imel smotri v malih filharmoničnih dvoranih do 26. redni občni zbor, ki je pokazal veo mnogočasno dejavnost društva, obenem pa tudi žalostno sliko prilik, ki vla- dajo trenutno v našem sportu.

Zbor je otvoril časni predsednik ing.

Bloudek, ki je vodilničil glasno življeno za-

predsednik Betetto Evgen, II. podpreds. Anton Končan, I. tajnik Baldešar Ivan, II. tajn. Verbič Drago, I. blagajnik Medič Rudolf, II. blagajnik Stropnik Franc, gospodar Dirmberger Feleks, arhivar Komar Ivo, odborniki dr. Lapajne Stanko, podpolk. Kellier, Prelzelj Boris, dr. Vrhunec Vinko, dr. Berce Jančar, arh. Schell Hugo, Nagy Ernst, ing. Stegu Milan, Pogačnik Tone, revizor Janežič Mirklo, Rabič Viktor, Košec Ladko, namestnika Pošči Hugo, Seunig Jože; načelniki sekčij pa: plavalna ing. Fine Fran, labotniška Poljanar Karl, teniška Bežjak Branko, table teniška Nagy Ernst, hakenška dr. Mayer Ernst, dresna ing. Bloudek Stanko, hokejska Vodjšek Viktor, sabljska podpolk. Cvetko Rudolf. Načelnik smučarske sekcije ni bil izvoljen, ker se bo sekacija preuredila in preložila svoje delovanje na Gorenjsko, kjer so snežne prilike povoljnješe. Odbor je bil izvoljen soglasno.

Koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta

Umetniki, ki so se zaruzali v tem kvartetu, so pred vsem zelo dobro vigrani

Ljubljana, 22. decembra
V petek sta priredila Pripravljani oboz društva prijateljev gasbenega naravnega in Glasbenega Matice v novi dvorani konvita O. F. M. komorni koncert Ljubljanskega godalnega kvarteta (gg. Pfeifer, Stanic, susterš in Müller). Na sporednu je bil najprej Mozartov kvartet v B-duru. Ta kvartet je bil dovršen novembra 1784. I. in je detri izmed šestih godalnih kvartetov, ki jih je Mozart, se ne trideset let star, zložil v letih 1782. do 88. in jih posvetil svojemu dragemu prijatelju Haydnmu. Izvajani kvartet v B-duru odkriva svežo ritem ob teh krajnih stavkov, preprost Menutu in iskrenost počasnega stavka. Danes je imadoma rodu Mozart mnogo bližji kakor umetnine polpreteklike dobe, kajti bistrost domisiekov, ne ponavljajoče se teme, prozorna akordična sestava in kribi topki melodiki docela n-jakovo občutje, vse to je vzor sodobnega ustvarjanja. V Mozartovi lahkiji, a ne patni, v njegovem ritmično jasni, a ne suhi glasbi videti današnji učlovek vresnjenje svojega umetnosti in gohotenja.

Na sporednu je bil nato kvartet nadaljevki slovenskega skladatelja D. Zebre, dečca S. Osterca in J. Suka. Skladatelj je zložil delo v Pragi pod voastvom mojstra Suka. Kvartet je po mojem mnenju najboljši slovenski kvartet, kar smo jih v Ljubljani slišali izvajanih. Predvsem se Zebra jasno postavi na lastne noge v rabi akordov: to ni eklekтиčno ponavljanje starih harmonij, temveč mlado, dirzo in zmagovalno obvladanje novega zvoka. Nova in zelo močna je tudi melodika, ki jo je skladatelj dignil v močan izraz zlasti v virtuozijskih mestih posameznih instrumentov. Odlična izraba godalnih posebnosti (pizzicato) prinača o spremni tehniki. Skladba je kribi široki zasnovi arhitektonsko dokaj dobro izpeljana, kar je za mlade ustvarjalce najtežja naloga. Po vtušu, ki sem ga imel, je najboljši prvi stavek, ki je tudi strukturno najjasnejši. Motile so me same neke nepotrebne sekvence in precej pogosta unisona mesta. Drugi, počasnejši stavek (Andante) ne doseže svojega namena kot nasprotje ob obema krajnjima. Skladatelj se izgubi v preveč izpisanih mestih. Res je, da komorni (in tudi simfoniji) počasni stavek živi v hudi krizi od zgodnjega Debussyja in Schönberga dalej. Neumerenje doživljjanje ne ume ustvariti zaključene, mirne in vsebinsko bogate glasbene oblike, ki so jo tako vzorno ustvarjali klasični. Sodobni skladatelji skoraj ne občutijo in tudi ne vzdružijo mnogega, počasnega gibanja; nemir nase dobe jih požene prekmalu v burn edomisiek, ki niso v stavku na mestu, ozroma spremene stavek v neenotno, fragmentarno obliko. To ni samo Zebrov, to je evropski problem! — V zadnjem taktu skladatelj žal ne izrabiti prvi izvrstnih domisiekov. Namesto da bi ohranil prvotni skercozni značaj, se izgubi v prenosti spremnijev v prevelikem povdanku stranskih misli. Toda tu ima že svojo besedo smisel za gradnjo, ki ga bo Zebra, po tem delu sodeč, s svojo nadarjenostjo mogoč izobilovati v najvišji meri.

Kot zadnja točka je bila na sporednu Griegov kvartet v g-molu op. 27. O njem nam poroča Marija Lipsius (La Mara), znamenita življenjepiska, da je »eno najimenitnejših Griegovih del in epohalnega pomembna za zgodovino skandinavske glasbe. Velika in nekdaj tehtna skladba je bila okrog l. 1880. v Nemčiji tako slabo sprejeti, da so jo za več let docela pozabili. Šele znaten Brodskyjev kvartet jo je otevropozabil. Grieg se je kasneje pritoževal, da so ga v Nemčiji zato tako slabo ocenili,

Sledijo je poročilo g. Megušarja o stanju labotniškega sporta v Jugoslaviji in o nemogocih prijih, ki so se pokazale zlasti na nedeljski skupščini JLAS v Zagrebu.

Pred zaključkom so zborovali sprekaj, še dve rezoluciji, kjer se zavzemajo za ukinitve takšnih na spornih priredive osmora najse vrnile društvo v obliku dotočja za izpopolnitve sportnih prostorov in naprav. Rezolucija izraža nadalje prepričanje, da je za razvoj našega sporta potrebno tegnejše sodelovanje države, banovin in občin, kar naj se zlasti izraža pri gradnji igrišč, kopališč, nastaviti trenerjev in obveznemu zdravju in nadzoru.

Pri tem naj se dotirajo v prvi vrsti ljudstvu lažje prisopne panoge. Sport bodi upoštevan tudi pri banovinskih in občinskih proračunih. Rezolucija zahteva nadalje aktivno in pravljeno delovanje smernice vseh širših sportnih organizacij, kakor tudi avtoritativno kontrolo nad njihovim poslovanjem.

Sprejeta sta bila dve predlogi, na podlagi katerih se zniža članarina za redno in podporno članstvo na letno 60 Din in se glasovalna pravica razširi tudi na podporno članstvo.

Čarobna beseda „ljubezen“

V ameriškem brzjavnem prometu ne bo treba v bodoče plačevati za svojo ljubezen

plača začetek.

In tako se razleti na milijone brzjavnih četrtik in voščil po vsej Ameriki. Uobičajeni uradniki, ki se še niso odpovedali po prezidentovih vojnih, imajo že pred seboj božične praznike. To ne bo malenkost, saj je razposlala samo Western-Union-Telegraph lanj 10 milijonov brzjavnih poslanj ljubezen, o voščil po 5 milijonov voščil. Takrat pa očitavajo se niso več v veljav. Kaj bo še le to, ko je čarobna beseda »ljubezen« v brzjavnem prometu brezplačna.

Tako visoko torej cenijo ljubezen Američani. Pa ne samo Američani, vse svet in vse starosti so pokorne ljubezni kakor pravji ruska pravilica. Ne pozabite torej, da začne v božični številki »Slovenškega Naroda« izhajati nov roman »Zadnja ljubezen«. Pravijo, da je najlepša prva ljubezen. Ko bo ste pa čital ta roman, se boste prepričali, da je lepa tudi zadnja ljubezen.

Ogromna in bogata je Rusija

Zgovorni statistični podatki po zadnjem ljudskem štetju

Rusiji dnevno 66.000 kWh, premoga pridobiva 350.000 ton dnevno, nafta 89.000 ton, koksa 55.000, zelenze rude 83.000, litine izdelajo 39.500 ton, jekla pa 48.800. Zasejanja ploskev meri 133.7 milijonov ha, od tega zavzema zito 102.2 milijona, tehnične rastline 10.8 milijonov, sočivje pa 9.8 milijonov ha. Lanj je pridelala Rusija 901.000.000 centov žita, 17.2 milijona centov bombaževine, 162.1 milij. centov sladkorne pese 796 milij. centov krompirja 21.1 milij. centov sadja, 5.6 milij. centov vina in 12.7 milijonov kg čaja. 1. julija 1936 je imela Rusija 16.6 milijonov konj 56.7 milij. glav goveje živine, 73.7 milijonov ovc in kož, 30.4 milijone prasičev, 178.5 milij. perutnine, 271.000 velblodov in 1.940.000 severnih jelenvov.

1. oktobra 1936 je imela Rusija 85.099 km železniških prog, Lanj so prevozile ruske železnične 919.000.000 potnikov in 339.000.000 ton blaga. Vodni promet je imel 3070 rečnih in 402 morska parnika ter 6.500 vlačilcev, s katerimi je bilo prepeljanih 345.000 potnikov in 90.000.000 ton blaga. Medkrainevne telefonske in brzjavne proge merijo 571.000 km. V 170.000 sočivih je bilo 27.000.000 udencev, v 53.380 knjižnicah ima Rusija 105.000.000 knjig. Lanj je izhajalo v Rusiji 10.000 listov v 35.7 milijonih izvodov, izdanih je bilo 42.700 knjig v 48 jezikih in 700.000.000 izvodov.

Hiša samomorov

Priznanje električne energije znaša v

je prišlo pri polaganju temeljnega kamna za hišo do smrtne nesreče. Najprej nihče ni pomisli na to, da bi mogel biti tu samomor, pozneje se pa je izkazalo, da je skočil doteden delavec nalet na tlak. In iz tega psihijatru sklepa, da je bil bacil samomorov že pri gradnji hiše. Prvi primer samomora je ostal javnosti in stanovalcem hiše prikrit. Zdaj govorijo vse o hiši samomorov in ljudje so radovedni, nič se bi vo v nji še kdo kontakl življenje ali če je teh tragedij žekonec.

Ali je špinaca zdrava?

Nesrečni otroci! Z redkimi izjemami se naravnost boje špinaca in vendar jih starši silijo, da jih jedo. In ti nesrečni otroci so našli zdaj v dveh učenjakih Valske univerze, v profesorjih Cowgillu in Horwitu dva dobra in energična zagovornika. Ze prej so se znanstveniki zanimali za to, ali je trditve o koristnosti špinace pravilna. Imenovana profesorja sta prisila po dveh letih proučevanja do spoznanja, da snovi v špinaci slovenskemu telesu niso koristne. Špinaca je težko prebavljiva. Otrok bi moral pojesti trikrat večjo porcję špinace, če bi hotel imeti od nje kak haska. To je pa težko dosegivo, saj poje še navadno porcio zelo nerad.

Po tem odkritju se bo zjasnil marsikateri otroški obrazek. Kar je pa doteden špinaca, čaka najbrž tudi mnogo drugih tistih hvaljivih zelenjav, kajti profesorja Cowgill in Horwitz se zanimala za vse sočivje. Navzite temu pa špinaca ne smemo črati z jedilnega lista. Ko so dr. Horwitz vprašali, če bo nehal jesti špinaco, je odgovoril, da najbrž ne. Dejal je, da je špinaco v prvi vrsti zato, ker dobro čisti prebavne organe.

MЛАДА ЗАКОНКА

Zena: Šele mesec dni sva poročena, pa že ostajaš čez polnoč v krmi.

Nikar se ne jezi, dušica, saj vendar veš, da moram svojim znancem pripovedovati, kako srečno sem se oženil.

ZAHVALA

Vsem, ki ste našo ljubo mamico, gospo

Mašo dr. Švigeljevo

spremljajo na njeni zadnji poti k pregradnjemu grobu, ki ste ji z venci in cvetjem okitili krsto, veleč, duhovčini in posebno zvestim pvecem v zboru »Ljubljanskega Zvonca za tolažilo s prekasmimi žalostinkami, vsem izrekamo svojo najskrnejšo zahvalo.

Sv. maša zadužnica bo darovana v sredo, dne 23. t. m., ob osmih zjutraj v franciškanski cerkvi Marijinega oznanjenja.

LJUBLJANA, 22. decembra 1936.

Rodbina dr. Švigeljeva.

v kotih skodelice in ogorki.

— Ce se ne boš bala leteti, — je dejal Petka, — te ne bomo nikoli dražili. — In odpri je nizka vrata.

Tonja je zagledala sobico, podobno kletki in začudila se je, mar so tako majhno sobico?

— Kam leteti? — je vprašala Tonja.

— Pogledj sem, — je dejal Petka, — vidiš gumb. Na šesti gumb pritisni in poleti.

Tja gori — pokazal ji je — prav na vrh.

Toda Tonja je že sišala o dvigalih, — tota Maša ji je pripovedovala o njih še doma in ni se preveč ustrasil. Skodelica je v sobico in začela ogledovati gumb. Kar so dečki zaloputnili za njo vrata.

— Izpušte me! — je vzkliknila Tonja,

— izpušte me, toti Maši bom povedala.

— Pritisni, kar pritisni na šesti gumb!

— so kralčiči dečki skozi mrežo. — Privadi se na M-kvo.

Tonja se je razjezila, stopila je na prste in pritisnila na šesti gumb. Zabučalo je, zamučilo in vsa kletka s Tonjo vred se je jela počasi dvigati.

— Leti, leti, — so zakričali dečki in hiteli na vso moč po stopnicah pozdraviti kolčnico.

Dečki so tekli na vso moč, a stroj jih je prehitel in ko je Petka prvi prištel v še-

sto nadstropje, je bilo dvigalo že tam in Tonja je butala ob težka vrata.

— Pritisni na kliko, Tonja... Petka je lovil zapored in ni mogel govoriti. — Odprlo se bo. Kar pritisni.

— To vem tudi brez tebe, — je odgovorila Tonja. Stopila je iz kletke in ne da bi se ozrla na dečke, se je vračala počasni po stopnicah.

— Tonka, — je dejal Borka, — ali si se kaj ustrasil? Ne bomo te več izkušali ne boj se!

— Prav nič se nisem ustrasil, — je odgovorila Tonja. — Ko sem nekod letela na samoleto, je bilo mnogo strašnejše. To pa ni nič.

— Na samoletu? — so vzdihnili dečki in tekli za njo — na pravem samoletu?

— Na kakšnem pa. K nam v koloz je priletel samoljet in vsi po vrsti smo se dvignili z njim v zračne višave. — tudi starci in otroci — in tudi jaz sem letala. To je pa res strašno.

Dečki so jo gledali z izbljenimi očmi.

— Pripoveduj nam, Tonja, pripoveduj — so silili v njo.

Vrnili so se na dvorišče, sedli na stopnice in Tonja je jela pripovedovati.

In takoj je postala najimenitnejša oseba na dvorišču.

— Od kod pa si? — jo je vprašal tretji.
— Mi smo iz kolhoza, — je odgovorila Tonja resno.
— Kolhozna, kolhozna, kolhozna, — so vzkliknili vsi v en glas. — Kolhozna, po čem je mleko?
Tonja se je čutila zelo užaljeno in zaceplila je z nogami.
— Kaj me pa dražite! In povrhu se mestni!
Zamahnila je z ruto:
— No, vi ste pa poredneži, hujši od vših.
— Aha, zmerjaš nas? Dobro, fantje, — je dejal Borka, — takojo jo posadim.
In stopil je čisto blizu k Tonji.
— No, torej kolhozna, povej